

ACOMPANYANT EL MOVIMENT I LA COMUNICACIÓ A L'ESCOLA INFANTIL

A CÀRREC DE:

ALEJANDRA GÓMEZ-RAYA VILANOVA
LOGOPEDA DEL CDIAP DEL PRAT DE
LLOBREGAT

MELANIA URRIOS RODRÍGUEZ
FISIOTERAPEUTA DEL CDIAP DEL PRAT
DE LLOBREGAT

PROGRAMACIÓ DEL TALLER

VINCLE I
DESENVOLUPAMENT

ETAPES DEL
DESENVOLUPAMENT
TÍPIC

ALTERACIONS DEL
DESENVOLUPAMENT

COM PODEM
ACOMPANYAR EL
JOC

«Només unes poques persones (...) tenen la potència única d'una figura d'aferrament: donar seguretat, generar calma i la regulació emocional en els moments de molta intensitat, i habilitar el nostre millor funcionament».

**Inés Di Bártolo L'Aferrament.
Com els nostres vincles ens fan qui som.**

QUÈ NECESITA L'INFANT PER DESENVOLUPAR-SE CORRECTAMENT?

- **AFERRAMENT SEGUR** Sentir-se estimats i = desenvolupament de l'autoconfiança.

Infants capaços, segurs, motivats per creure en les seves possibilitats i assumir riscos amb consciència. Acompanyar la autonomia.

- **DIFERENCIACIÓ JO - ELS ALTRES**

- **ESPAI SEGUR** per explorar a través del moviment i del seu cos.

Ambient que afavoreixi el desenvolupament

Construcció personal de la identitat a partir del
VINCLE I LRES RELACIONS

ETAPES DEL DESENVOLUPAMENT MOTOR I DEL LLENGUATGE

Conèixer les etapes de desenvolupament per detectar possibles retards o dificultats, prevenir-les i intervenir de forma precoç

0-4 MESOS

4-6 MESOS

6-9 MESOS

9-12 MESOS

12-18 MESOS

18-24 MESOS

24-30 MESOS

30-36 MESOS

0 - 4 MESOS

MOTRIU

- Moviments immadurs, sense control
- **Descobriment de les mans**
- **Control del cap** (~3m)
- Suport d'avantbraços i elevació del cap bocaterrosa

COMUNICACIÓ I LLENGUATGE

- **Resposta als estímuls visuals i sonors**
- Fixació de la mirada
- Reconeixement de la mare
- **Primers sons**
- Somriure social

FONT: Spanish Communication Checklist. Pathways.org

Nul·la reacció a sons o sorolls No control de cap als 4m Irritabilitat o passivitat excessives Actitud asimétrica

4 - 6 MESOS

MOTRIU

- **Mans a la boca i a la línia mitja**
- **Orienta la mà a l'objecte**
- Interès per tocar-se les cames i peus
- Inicia rotacions de tronc ➔ **Volteig**
- **Pivota** de bocaterrosa
- Manté sedestació amb suport

COMUNICACIÓ I LLENGUATGE

- **Inici del balboteig canònic**
- Fa servir el balboteig per cridar l'atenció
- Reacciona als sorolls forts o inesperats
- **Atent** a joguines amb sons

FONT: Spanish Communication Checklist. Pathways.org

ROBA!

Signes d'alarma d'etapes anteriors

- No emet sons
- No mostra interès per les cares
- No interès per l'entorn
- No orienta la mà a l'objecte i/o no l'agafa

6 - 9 MESOS

MOTRIU

- Es manté assegut (NO seure)
- **Desplaçament autònom:** rastreig, gateig, voltejós...
- Adquisició de **sedestació autònoma**
- Passa objectes d'una mà a l'altra
- **Coordinació bimanual** ("pica")
- Reaccions d'equilibri en sedestació

COMUNICACIÓ I LLENGUATGE

- Imita sons
- Augmenta la varietat del balboteig
- **Comunicació en dos sentits**
- **Reconeix objectes i persones familiars**

FONT: Spanish Communication Checklist. Pathways.or

Signes d'alarma d'etapes anteriors

No apareix balboteig

No volteja

No mostra intenció per agafar objectes

No manté la sedestació

9 - 12 MESOS

MOTRIU

- Gateig madur
- Sedestació estable amb manipulació
- Maduren els canvis de posició: Assegut / Genolls / Estirat
- Busca la **bipedestació amb suport**
- Marxa lateral amb suport
- Fa la **pinça** (índex-polze)

COMUNICACIÓ I LLENGUATGE

- Atorga significat a “mama” o “papa”
- **Assenyala amb el dit**
- Capaç de donar quan se li demana amb paraules o gestos
- Imita gestos Reconeix el seu nom
- **Respon al “no”**

FONT: Spanish Communication Checklist. Pathways.org

Signes d'alarma d'etapes anteriors
No imita gestos ni assenyala
No apareix desplaçament autònom
No manté la bipedestació amb suport
No explora joguines ni l'entorn

12 - 18 MESOS

MOTRIU

- **Marxa autònoma**
- Pas de terra a bipedestació sense suport
- Manté la bipedestació lliure
- Coordinació visiomotora (xutar, passar pàgines...)

COMUNICACIÓ I LLENGUATGE

- **Primeres paraules amb sentit (5-10 paraules)**
- Protoparaules i joc vocàlic variat
- **Compren ordres simples**
- **Mostra interès per les imatges**

FONT: Spanish Communication Checklist. Pathways.org

Signes d'alarma d'etapes anteriors

Molt silenciós

No compren ordres acompanyades de gestos

No intenció de bipedestació

No marxa autònoma

No respon al seu nom

18-24 MESOS

MOTRIU

- Marxa estable
- **Carrera lliure** (pot caure sovint)
- **Puja i baixa escales agafat**
- Xuta una pilota

COMUNICACIÓ I LLENGUATGE

- **Utilitza >50 paraules**
- **Junta 2 paraules**
- Nomina objectes i imatges
- Repeteix paraules noves
- Respon a preguntes
- Identifica 3-5 parts del cos

FONT: Spanish Communication Checklist. Pathways.org

Signes d'alarma d'etapes anteriors

Vocabulari <20 paraules

No segueix ordres simples

No marxa autònoma o molt inestable Rebutja el contacte amb els altres

24-30 MESOS

MOTRIU

- Perfeccionament de les adquisicions motrius anteriors
- Manté un segons sobre un peu
- **Salta** amb els dos peus junts
- **Puja i baixa escales sense suport**

COMUNICACIÓ I LLENGUATGE

- **Utilitza frases de 2 i 3 paraules**
- Parla comprensible en un 50%
- Compren “meu/teu”
- Compren ordres orals de dos passos

FONT: Spanish Communication Checklist. Pathways.org

Signes d'alarma d'etapes anteriors
Frases d'una paraula
Parla no comprensible
REGRESSIÓ EN EL DESENVOLUPAMENT

30-36 MESOS

MOTRIU

- Pot saltar sobre un peu
- Puja escales **alternant peus**
- Aprén a portar un tricicle

COMUNICACIÓ I LLENGUATGE

- **Frases de 3-4 mots**
- **Parla comprensible**
- Forma plurals
- Fa preguntes de “què” i “on”
- Compren preguntes de “per què...?”

FONT: Spanish Communication Checklist. Pathways.org

Signes d'alarma d'etapes anteriors
Frases de <3 paraules
Dificultats en la comprensió oral
No puja i baixa escales sense suport
No salta amb dos peus

I ARA... COM PODEM ACOMPANYAR EL JOC A TRAVÉS DEL MOVIMENT I LA COMUNICACIÓ?

Com és el JOC dels 0-12 mesos?

- Preferència per la estimulació sensorial que li ofereixen les persones
- Manipulació d'objectes amb esquemes (llepar, olorar, escoltar, tocar, agafar, mirar, apropar-se, allunyar-se...)
- Relacionar objectes sense importar el seu ús convencional
- Relacions causa-efecte

Com podem acompanyar la COMUNICACIÓ?

- Aprofitar els seus interessos
- Imitar el seu joc Iniciar una conversa de torns (jocs persona persona)
- Incidir en la connexió i la mirada a través del TAT!
- ...

Com podem acompanyar el MOVIMENT?

- Aprofitar els espais de l'estança i del jardí
- Passar estones de bocaterrosa
- Acompanyar els canvis de posició (aprofitar moments de bolquer, canvi de roba, etc.)
- Motivar el seu desplaçament amb propostes interessants
- ...

Com és el JOC dels 12-18 mesos?

- Desplaçament i exploració del cos i de l'espai
- Jocs de posar-treure
- Relacions causa-efecte
- Accions amb objectes habituals (amb un mateix i amb els altres)

Com podem acompanyar la COMUNICACIÓ?

- Aprofitar les rutines per introduir vocabulari
- Jugar davant del mirall
- Introduir parells mínims
- Afavorir la comprensió d'ordres simples ...

Com podem acompanyar el MOVIMENT?

- Acompanyar els canvis de posició (aprofitar moments de bolquer, canvi de roba, etc.)
- Situar joguines del seu interès sobre de la taula, cadires... per fomentar la bipedestació i la marxa lateral amb suport
- Propostes de jocs que impliquin ajupir-se i posar-se dreta, moviment i desplaçament (pilotes, rodes, cotxes...)
- ...

Com és el JOC dels 18 a 24 mesos?

- Preferència per jocs motors i per provar habilitats manipulatives
- Ús combinat de joguines i d'accions seqüenciades dins del joc
- Inicia joc simulat i combina objectes
- Mostra interès pels llibres d'imatges

Com podem acompanyar la COMUNICACIÓ?

- Ampliar vocabulari de verbs i adverbis
- Iniciar i mantenir temes de conversa
- Augmentar funcions dins la comunicació
- Combinar seqüències de joc ...

Com podem acompanyar el MOVIMENT?

- Facilitar l'exploració del cos i de l'espai oferint oportunitats
- Acompanyar amb paraules el joc i l'exploració motriu per organitzar el seu moviment
- Treballar ritmes i l'espera
- ...

FUNCIONS DE LA COMUNICACIÓ

Donar i rebre informació

- Comentaris simples
- Expressar sentiments
- Donar opinions
- Descriure
- ...

Reparar la comunicació

- Demanar aclariments senzills
- Dir d'una forma diferent
- Donar pistes
- Descriure ...

Interacció social

- Saludar
- Mostrar educació
- Fer bromes
- Negociar
- Començar una conversa
- Establir un tema
- Continuar un tema
- Canviar de tema...

Expressar necessitats i desitjos

- Fer eleccions
- Rebutjar
- Fer peticions
- Cridar l'atenció